

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до освітніх центрів «Донбас-Україна» і «Крим-Україна», розташованих на базі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

21 березня 2024 року

м. Одеса

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях.

Склад моніторингової групи:

регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини в Одеській області – Інна Чернишева;

експерт громадської організації «Центр громадянської просвіти «Альменда» – Олег Охредько;

БО «БФ «СХІД-СОС», соціальна працівниця Затишно space Одеса – Ірина Довганюк.

Розділ 1: довізний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: регіональним координатором взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної ради України з прав людини в Одеській області – Інною Чернишевою.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на сайті Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (далі – заклад освіти) створено окремий [розділ](#) «Освітні центри «Крим-Україна» і «Донбас-Україна», який містить посилання на наступні документи:

- Наказ про створення Центру (наказ ОНУ від 14.07.2017 р. № 61-02);
- Наказ про функціонування в університеті Освітнього центру «Крим-Україна» (наказ ОНУ від 08.05.2023 р. № 758-18);
- Правила прийому для здобуття вищої, фахової передвищої освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України (Додаток 13 до Правил прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова у 2023 році, протокол засідання Вченої Ради ОНУ ім. І.І.Мечникова від 25.04.2023 №7).

Засоби комунікації з освітніми центрами: на сайті зазначено інформацію щодо Керівника Освітнього центру «Крим-Україна» - заступника Відповідального секретаря Кройтор Артем Вікторович. Розміщена контактна інформація – стаціонарний номер телефону (38-0482) 68-12-84 та e-mail: crimea.ukr@onu.edu.ua.

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України: інформація про дату початку та дату завершення роботи Освітніх Центрів у Додатку 13 до Правил прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова у 2023 році (далі - Правила), для завантаження якого наявне [посилання](#).

Правила прийому, зокрема, містить інформацію щодо:

- уповноваженого навчального закладу;
- розпорядку роботи;

- порядку зарахування;
- порядку проходження співбесіди чи профільного іспиту.

Інформація про можливість подання документів (їхніх сканованих копій) для вступу онлайн та можливості скласти іспити в онлайн режимі на сайті та в Правилах відсутні.

Окрім того, на сайті відсутня інформація щодо корисних ресурсів для підготовки вступника до профільного іспиту чи співбесіди.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: інформація розміщена на головній сторінці закладу – [посилання](#).

Інформація щодо уповноважених закладів середньої освіти: інформація про уповноважений заклад середньої освіти - Одеський ліцей № 118 Одеської міської ради - знаходиться у Додатку 13 до Правил прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова у 2023 році.

Додаткова інформація. На сторінці Освітніх центрів «Крим-Україна» та «Донбас Україна» розміщені дві інфографіки ГО «Відкрита політика» за 2021 рік.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» на базі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Фактична адреса об'єкта моніторингу: вул. Французький бульвар 24-26, м. Одеса.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Керівника Освітнього центру «Крим-Україна» - заступника Відповідального секретаря Кройтор Артема Вікторовича.

Регламент діяльності освітніх центрів.

Окремий нормативно-правовий акт не приймався. Інформація, що регламентує діяльність Освітніх центрів «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» міститься у Правилах прийому для здобуття вищої, фахової передвищої освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України (Додаток 13 до Правил прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова у 2023 році, протокол засідання Вченої Ради ОНУ ім. І.І.Мечникова від 25.04.2023 № 7).

Умови вступу у 2023 році щодо початку вступної кампанії

Правила прийому до Одеського національного університету імені І.І. Мечникова у 2023 році, протокол засідання Вченої Ради ОНУ ім. І.І.Мечникова від 25.04.2023 №7 .

Інформація про вступників

За консультаціями до освітнього центру у 2023 році орієнтовно звернулось 7 осіб.

Кількість осіб, що подали заяви до освітніх центрів та були зараховані на навчання складає 7 осіб, з яких 3 студентів – на бюджетну форму навчання, 4 студенти – на контрактну форму навчання.

2 студенти вступили через освітній центр «Донбас-Україна», 5 студентів через освітній центр «Крим-Україна».

Всі студенти продовжують навчання.

На момент моніторингу 3 студенти навчалися на бюджетній формі навчання, 4 студенти – на контрактній.

2 студенти були переведені на бюджетну форму навчання (Накази № 0304 від 08.08.2023 та № 0904 від 31.08.2023)

Статистичні дані щодо вступників

Через освітні центри з тимчасово окупованих територій у 2023 році вступило 7 осіб.

Водночас, заклад освіти самостійно веде статистичні дані щодо кількості вступників в розрізі територій, з яких вони вступили.

Динаміка вступників у 2022 – 2023 роках

Кількість вступників у порівнянні з 2022 роком збільшилась.

Так, у 2022 році до закладу освіти вступило 3 особи, у 2023 році – 7 осіб.

Підтримка вступників та студентів закладом освіти

Вступник на весь період вступної кампанії, спільно з супроводжуючими особами, може проживати у гуртожитку. Є можливість проживання абітурієнтів разом із батьками. Проживання у гуртожитках платне. Вартість проживання у 2023-24 навчальному році 7400 (7900) грн. за 10 місяців.

Заклад освіти всебічно сприяє в отриманні вступниками довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, а також, у разі необхідності, інших документів. Зокрема, вступникам надається актуальна адреса та контактний телефон найближчого центру надання адміністративних послуг. Уповноважена особа особисто супроводжувала студентку для отримання необхідних документів.

На період навчання студентам надаються місця для проживання у 7 гуртожитках закладу освіти. На даний момент у гуртожитку проживає 3 студенти.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

У 2023 році в місті Одеса призначено 1 заклад загальної середньої освіти для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, а також видачі документів державного зразка про середню освіту, за адресою вулиця Преображенська, 75.

Інформація про контакти уповноваженого навчального закладу є в Освітньому центрі.

Підготовчі курси

У закладі освіти не передбачалися підготовчі курси для вступників з тимчасово окупованих територій.

Розміщення інформації у закладі освіти

На момент моніторингового візиту, інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів не були розміщені на стендах, проте, за повідомленням адміністрації така інформація розміщується в період проведення вступної кампанії та роботи освітніх центрів.

Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ:

- неможливість отримання стипендіальних виплат особами, які проживають на тимчасово окупованих територіях, у зв'язку з відсутністю у них документа, що посвідчує особу та банківської карти;

- у зв'язку із повномасштабним вторгненням Російської Федерації, назви освітніх центрів та поділ їх на «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» втратили свою актуальність та, у процесі подачі документів до закладу освіти, є незрозумілими для вступників з тимчасово окупованих територій Херсонської, Запорізької, Миколаївської та Харківської областей;

- питання щодо місця збереження результатів відеофіксації Державної підсумкової атестації (ДПА) в уповноваженому закладі та профільного іспиту;

- початок роботи Освітніх центрів не надає можливості проводити ефективну інформаційну роботу;

робота представників Освітніх центрів відбувається на громадських засадах та потребує додаткового фінансування.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Міністерству освіти та науки України:

- забезпечити розробку та затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої/ фахової передвищої освіти в 2024 році;

- підготувати та поширити між освітніми центрами спрощені інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів та проведення вступної кампанії;

- розглянути основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з тимчасово окупованих територій та напрацювати ефективні механізми їх вирішення.

Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова:

- розробити та затвердити Порядок прийому на навчання для здобуття вищої/фахової передвищої освіти в 2024 році;

- актуалізувати на вебсайті закладу інформацію щодо процедури вступу абітурієнтів з ТОТ;

- посилити інформаційну кампанію щодо переваг вступу через освітні центри;

- створити окрему вкладку на вебсайті закладу освіти «Для вступників з тимчасово окупованих територій», що містить консолідовану інформацію щодо вступу абітурієнтів з тимчасово окупованих територій.

**Регіональний координатор взаємодії
з громадськістю Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
в Одеській області**

Інна ЧЕРНИШЕВА